

TELEKONFERENCE, STUDENTSKÝ BLOG A FACEBOOK PŘI VÝUCE NESLYŠÍCÍCH STUDENTŮ

Tamara KOVÁČOVÁ

Karlova Univerzita v Praze Filozofická fakulta, Ústav jazyků a komunikace neslyšících, Náměstí Jana Palacha 2, 2116 38 Praha 1, tamara.kovacova@gmail.com

***Anotace:** Zkušenosti z výuky a doporučení, jak využívat při výuce telekonference se zahraničními přednášejícími - a to mluvícími či znakovými, dále jak využívat oborový studentský blog pro potřebu výuky a popularizaci vědy a jak využívat/nevyužívat Facebook jako doplněk výuky.*

Úvod – kontext celého předmětu **Problematika hluchoty: aktuální otázky**

Předmět Problematika hluchoty: aktuální otázky je na Ústavu jazyků a komunikace neslyšících vyučován již šestým semestrem a ve studentských evaluacích je konstantně velmi dobře hodnocen (v naprosté většině je zařazen mezi 1. třetinou nejlépe hodnocených kurzů na UJKN a za zimní semestr 2013 je hodnocen 84%). Cílem kurzu je představit studentům různé zajímavé osobnosti, inovativní koncepty a přístupy zatím v Česku obtížně dostupné právě z oblasti Deaf studies a příbuzných oborů. Přednášky jsou koncipovány jako mozaika různých českých i zahraničních pozvaných hostů. Pedagog kurzu slouží především jako kurátor vzdělávání. Zároveň je tento kurs otevřen (a propagován) pro slyšící i neslyšící veřejnosti. Dále v tomto příspěvku budou popsány některé inovativní součásti či doplňky tohoto kurzu.

Telekonference - Přednášky zahraničních přednášejících za využití nástrojů telekonference

Zvaní zahraničních odborníků „naživo“ je velmi finančně a organizačně náročné. Zároveň vzhledem k potřebám studentů a k charakteru kurzu je nutné, aby tito odborníci měli možnost na práci a výuce UJKN participovat. Tedy jsme se od začátku tohoto kurzu snažili tento problém řešit alespoň formou telekonferencí, kdy zahraniční odborník uskuteční svou přednášku přímo ze svého pracoviště či bydliště ve své domovině. Toto způsobuje poměrně velkou ochotu a vstřícnost zahraničních hostů, kteří by si často velmi obtížně našli čas na to přijet „naživo“. Byť jde v dnešní době o poměrně (na první pohled) jednoduché řešení, tak nabízáme některé naše zkušenosti a doporučení z této oblasti:

- pro hosty, kteří využívají především mluvený jazyk, výborně zafungoval Skype, kdy mluvčí hovořil a prezentace byla přenášena přes „shared screen“ nebo na samostatném plátně.
- pro hosty, kteří preferují znakový jazyk, se kvůli stávajícím omezeným technickým podmínkám osvědčilo řešení, kdy host zašle prezentaci a (cca 50 min.) videonahrávku se záznamem přednášky ve znakovém jazyce předem a následuje „živá“ sekce otázek a odpovědí již v reálném čase přímo s hostem. Pro sekci otázek a odpovědí byly vyzkoušeny různé programy jako je ooVoo, Skype, Google Hangout – u všech těchto programů se přenos natolik přerušoval, že byl prakticky nepoužitelný. Jako nejvýhodnější se nakonec ukázal program Face Time.
- Je obtížné pro tuto formu spolupráce oslovit zahraniční hosty, se kterými se dříve vedoucí kurzu nesešla osobně – jednoduše neodpovídají na žádosti o spolupráci. Naprosto opačná je situace, kdy organizátorka kurzu zve hosty, se kterými se již dříve osobně setkala (např. při mezinárodních konferencích a workshopech). Hosté reagují velmi vstřícně a ve všech procentech případů zatím odmítli i symbolickou finanční odměnu. – dle jejich vyjádření je častá motivace i vyzkoušení si nových technických možností. Viz. Obr 0.
- Co na první pohled může vyznít jako banalita, jsou občasné problémy s časovými pásmy a zahrnutí zimního a letního času. Toto pomáhá řešit zahrnutí například tohoto nástroje. <http://www.timeanddate.com/worldclock/> do příprav kurzu.

Obecně tuto formu zahraniční spolupráce lze doporučit každému (nejen) vysokoškolskému pedagogovi a je třeba se nebát občasných technických problémů – dle našich zkušeností pozitiva vysoce převažují případná negativa a tyto přednášky jsou studenty velmi pozitivně hodnoceny.

Soya Mori

I just finished my long-distance lecture for students at Prague, Československo. My lecture was recorded at our research institute and sent to Tamara Kováčová through GoogleDocs. Then she used it for her class. After showing my lecture, I had around 5 questions from the students and answered. It was really exciting time and I enjoyed it very much. My lecture was my presentation for SIGN6 held at Goa, India, in last February. Technology enables us to have the long-distance teaching. Great!

Obr.0: Autentické sdělení na FB jednoho hosta. Přednášející: Soya Mori – uživatel Mezinárodního znakového systému (JAP)

Obr.1: Ukázka přednášky ve formě videokonference. Přednášející: Arttu Likama – uživatel Mezinárodního znakového systému (FIN)

Obr.2: Ukázka práce tlumočnického týmu při tlumočení přednášky ve formě videokonference. Tlumočení Mezinárodní znakový systém/český znakový jazyk: Radka Nováková, tlumočení: Český znakový jazyk/mluvená čeština: Radka Faltínová, Marta Zatloukalová

Obr.3: Ukázka videokonference se zahraničním odborníkem – část ze záznamu (mluvčí sleduje i překlad z videa). Soya Mori (JAP).

Obr.4: Ukázka videokonference se zahraničním odborníkem – sekce otázek a odpovědí. Soya Mori (JAP).

Studentský blog

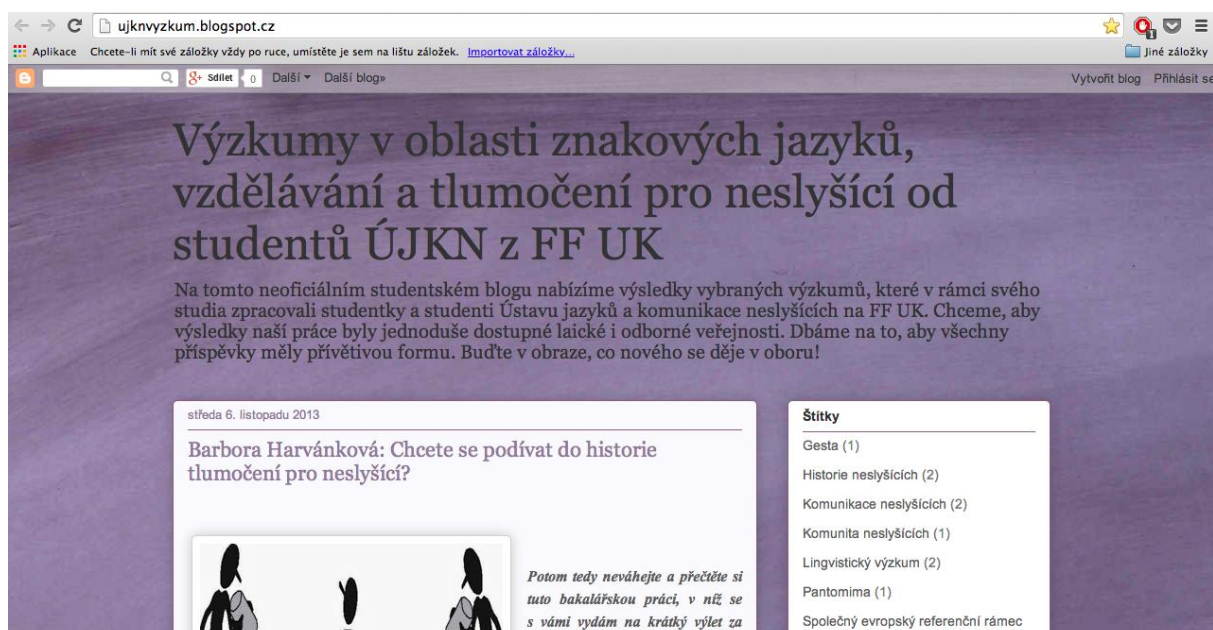
Cílem této doplňkové aktivity je především:

a) popularizace vědy – na našem oboru, jakožto jediném pracovišti svého druhu v ČR, vzniká velké množství unikátních výstupů, a to včetně těch, které vytvoří studenti v rámci svých seminárních, bakalářských a magisterských prací. Tyto práce jsou často odborné i laické veřejnosti obtížně (jazykově, fyzicky, odborně) přístupné a my cítíme odpovědnost vůči společnosti, a především daňovým poplatníkům, tyto nové informace šířit v jednoduše dostupné a vstřícné formě.

b) podpora motivace studentů, že jejich práce nejsou určeny jen „do šuplíku“, ale mohou přinést nové potřebné informace veřejnosti.

c) podpora studentů v rozvíjení dovedností spojených s tím, jak výstižně a poutavě zprostředkovávat výsledky své práce.

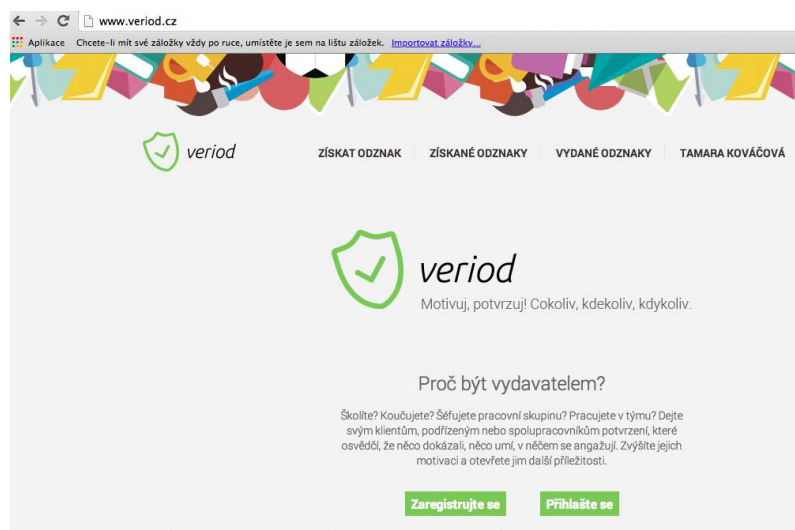
Z těchto důvodů jsme ve spolupráci se studenty založili studentský blog <http://ujknvyzkum.blogspot.cz/>, kde je obsahem především: a) shrnutí konkrétní práce ve stylu „Ona Dnes“ na maximálně 2 minuty čtení – tento styl zaručuje čtivost příspěvku pro většinu cílových skupin a b) ihned dostupné celé práce ve formátu pdf ke stažení.

Obr.5: Ukázka studentského oborového blogu.

Pro to, aby blog vznikl, bylo třeba:

- Založit blog na vstřícné blogové platformě. Jako uživatelsky nejvstřícnější se osvědčila platforma Blogger od Googlu.
- Najít mezi studenty dobrovolný redakční tým, který má za úkol motivovat, identifikovat a sbírat příspěvky od kolegů. Tento tým má pak také za úkol redakční práci ve smyslu redakční úpravy a editace příspěvků, včetně vkládání příspěvků na blog. Stávající redakční tým je složen ze studentek Lucie Břinkové a Anny Moudré.
- Nabídnout redakčnímu týmu odměnu za tuto práci. Nabízíme formu rekomendace práce těchto studentek na profesní síti LinkedIn a digitální odznak Veriod. Systém Veriod je v Čechách nový systém pro uznávání neformálního vzdělávání.

Obr.6: Ukázka nabízené odměny za doplňkové aktivity. Digitální odznak oceňující účast na neformálním vzdělávání - Veriod.cz

Facebook

"Na Facebooku je život reálnější než ve škole." Ondřej Štefl, vizionář vzdělávání, z jeho příspěvku na konferenci Svoboda Naživo (2012).

Další doplňkovou aktivitou bylo založení uzavřené skupiny na Facebooku. Tomuto rozhodnutí předcházelo především to, že dříve byl v rámci kurzu pro sdílení materiálů (zápisy a přepisy z kurzů) využíván systém Moodle. Nicméně tento systém není uživatelsky příliš vstřícný a studenty nebyl příliš často dobrovolně využíván. Byla tedy otázka k diskusi, jestli se studenty nechceme začít využívat systém jiný, který by navíc umožňoval i větší interakci mezi studenty.

Jako alternativní systém se nabízel například program Edmodo. Nicméně migrace na Edmodo by znamenala, že studenti se budou muset hlásit do úplně nového systému, který stejně zatím pro jiné účely nevyužívají. Na základě tajného studentského hlasování jsme se společně rozhodli, že jako prostor pro sdílení společných dokumentů a prostor pro další interakce zvolíme Facebook. Zároveň je třeba si uvědomit, že z pedagogického hlediska je vhodné být tam, kde jsou studenti a kde prokazatelně tráví mnoho času, tedy proč tento čas nevyužít i pro vzdělávání.

V současné době se v rámci této uzavřené skupiny objevují především tyto typy příspěvků.

- a) Sdílení zápisů, přepisů a prezentací hostů kurzu
- b) Pozvánky na další přednášky – motivační charakter
- c) Odkazy na zajímavá aktuální videa a zdroje a vyvolání diskuse k nim
- d) Pozvánky na konference, upozornění na možnosti stipendií a možnosti dalšího studia
- e) Debaty nad aktuálním děním v komunitě Neslyšících a jejich dopadech a konsekvencích (např. Kauza falešného tlumočníka, atd.)
- f) Studentské ankety – například ke sběru zpětné vazby ke kurzu pro pedagoga
- g) Aktuální zpravodajství v reálném čase z jiných konferencí – shrnutí příspěvků – ve fázi experimentu.

facebook Hledat osoby, místa a obsah

Bára Fodorová
<http://www.youtube.com/watch?v=lzFWyZJPq6M&list=UUufxp6ZwK8zEstj4BISgC4A>

Vyjádření prezidentky RID k událostem uctění památky Nelsona Mandely a podvodnému tlumočnickovi.

Dawn Whitcher, RID President, responds to the #fakeinterpreter situation in South Africa
 youtube.com
 The Registry of Interpreters for the Deaf, Inc.

To se mi líbí · Přidat komentář · Sdílet · 13. prosinec 2013 v 12:06 · Upraveno

Zobrazeno uživateli (77)

Napište komentář...

Obr.7: Ukázka studentského příspěvku ve FB uzavřené skupině Problematika hluchoty: aktuální otázky.

Etické problémy:

- Nechci a nemám Facebook. Dříve tři a nyní již pouze jeden ze studentů prohlásili, že FB nemá a že si účet na FB nechce zakládat. Toto bylo samozřejmě pochopeno a všechny předchozí funkce, které pro kurz dříve řešil Moodle (zápisy a přepisy), jsou zasílány studentce pravidelně pedagožkou osobně e-mailem. Studentka je s tímto řešením spokojena. Jde stále o dobrovolné zapojení se, jde o možnou aktivitu navíc. Účast v této skupině (a informace spojené s ní) není nijak spojena s atestací ke kurzu.
- Nevyžádaná reklama na FB. Studenti byli poučeni o možnostech nainstalovat si program redukující viditelnou reklamu na internetu Adblock.

Zkušenosti:

- Do skupiny jsou zapojeni i studenti tohoto kurzu z předchozích semestrů (skupinu neopouštějí), kteří již kurz nenavštěvují. Komunita a tedy i počet zapojených (tematicky) zainteresovaných uživatelů se stále zvětšuje.
- Studenti v převážné většině případů reagují spíše jako konzumenti obsahu, méně již jako tvůrci.
- Studenti tuto doplňkovou aktivitu vítají a nebyl zaznamenán žádný negativní ohlas (ani v rámci anonymních studentských evaluací).
- Po dohodě se studenty a na základě pozitivních zpětných vazeb jsme se společně rozhodli v této doplňkové aktivitě pokračovat.